

Petr Fiala
Předseda vlády České republiky
Úřad vlády České republiky
nábř. Edvarda Beneše 4
118 00 Praha 1

Vážený pane premiére,

obracíme se na Vás s naléhavou žádostí o zrušení zákonné podmínky kastrace, kterou náš stát vyžaduje pro úřední změnu pohlaví u transgender osob. Česká republika je jednou z posledních evropských zemí, která tuto legislativní praxi vůči trans lidem uplatňuje.

Praxe, kdy jsou lidé nuceni kvůli změně úředních záznamů o pohlaví v souladu se svou skutečnou identitou podstoupit nevratné chirurgické zákroky spočívající v odebrání reprodukčních orgánů, je hrubým porušením lidských práv. Tato politika narušuje základní právo na integritu a rovnost. Transgender osoby jsou kvůli tomu nuceny při každém prokazování totožnosti odhalovat cizím lidem svou identitu/zdravotní stav, tedy zcela soukromou a intimní informaci, a to i přesto, že u nás platí zákony na ochranu osobních údajů. Tito lidé si v důsledku současné legislativy nemohou ani svobodně změnit jméno a mají výrazně ztížené podmínky v hledání zaměstnání. V lepším případě se tak vystavují nepříjemnostem v každodenním životě, škole nebo zaměstnání, v tom horším riziku napadení.

Jak jistě víte, vláda ČR opakovaně čelila za tuto nehumánní praxi kritice. Organizace spojených národů, Evropský soud pro lidská práva i EU považují podmínku takové operace pro účely úředního aktu za výrazné porušování práva na zdraví, soukromí i rodinný život. Rada OSN ve své zprávě z roku 2011 klasifikuje tuto podmínku dokonce jako formu mrzačení či mučení. Při své nedávné návštěvě na Vás a Vaši vládu apelovala komisařka Rady Evropy pro lidská práva Dunja Matović. Reagovat musíte i na dotazy Evropského soudu pro lidská práva, který v současnosti projednává žalobu vůči České republice. Další soudní spor má na svém stole i český Ústavní soud a jednu mezinárodní stížnost v této věci ČR dokonce již prohrála, a to u Evropského výboru pro sociální práva. Je zřejmé, že česká vláda v otázce zrušení podmínky kastrací pro uznání úředního pohlaví již několik desetiletí zaostává a dávno promarnila šanci plně dostát svým mezinárodním závazkům – je tedy třeba co nejdříve sjednat nápravu.

Transgender lidé tvoří podle výzkumů a sčítání lidu v některých zemích, jako je Kanada nebo Velká Británie, zhruba 0,2 procent populace, což je přibližně 20 tisíc obyvatel České republiky. Ačkoli tato menšina netvoří velký elektorát, je nezbytné brát v úvahu, že nejde o izolované osoby – mají své rodiny, přátele, vztahy a spojence, jako jsme my, níže podepsaní.

Podpora a aktivní narovnávání lidských práv jsou výsadou každé demokratické společnosti. Vaše vláda předesílá, že nastoluje prozápadní kurz a že naše země leží v srdci Evropy, přehlížením reálné diskriminace menšin však nemáme šanci se tímto směrem posunout.

Podle výzkumu Národního ústavu duševního zdraví je 90 % trans lidí v ČR s touto podmínkou pro úřední změnu pohlaví nespokojeno a chtěli by ji změnit. Český stát totiž až autoritářským způsobem zasahuje do vlastní integrity svých občanů. Zrušení podmínky kastrace by zjednodušilo již tak komplikovaný proces a umožnilo by transgender lidem žít s doklady odpovídajícími jejich niterné identitě, vzhledu a vlastní sebe prezentaci. Odpadl by také značný tlak na mladé transgender lidi, aby kvůli získání úředního uznání vlastní identity podstupovali hned na prahu dospělosti nevratné medicínské zákroky, které v jejich případě a věku nemusí být vždy nezbytné.

Je na čase jednat. Z iniciativy ministra Pavla Blažka obnovilo Ministerstvo spravedlnosti přípravu novely zákona z roku 2018 a 31. 3. 2023 za účasti Vládní zmocněnkyně pro lidská práva Kláry Šimáčkové Laurenčíkové a náměstkyně ministra spravedlnosti Karla Dvořáka veřejně přislíbilo sjednat nápravu. Hned

několik koaličních stran ve Vaší vládě se zasazuje o změnu. Prezident republiky Petr Pavel se během předvolebních diskusí také jednoznačně vyslovil pro zrušení uvedené podmínky. Píšeme Vám jakožto předsedovi vlády, ale také jako předsedovi Občanské demokratické strany, abyste dostal slibům Vašich resortů, reagoval na požadavky a výtky mezinárodních institucí a předešel komplikovaným soudním sporům proti českému státu. Každým dnem Vaší nečinnosti ohledně této problematiky transgender lidé v Česku trpí a země, kterou jako premiér vedete, nedosahuje úrovně hodnot Evropského společenství.

S úctou,

Viktor Heumann, předseda spolku Transparent

Lenka Králová
Ester Janečková
Jan Cina
Daniela Špinar
Lejla Abbasová
Martina Viktorie Kopecká
Daniel Krejčík
Jozef Maršálek
Daniel Bambas

Prague Pride, z. s., předsedkyně Veronika Terezie Dočkalová
Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu z. s, jednatelka JUDr. Adéla Horáková
QueerGeography, z. s., předseda RNDr. Michal Pitoňák PhD.
Konsent, z. s., výkonná ředitelka Johanna Nejedlová
Sbarvouen.cz, manažer poradny Oldřich Kundera
QFF Mezipatra, ředitel festivalu Pavel Bicek
In-Iustitia, o. p. s., ředitelka organizace, Klára Kalibová
STUD, z. s., předseda spolku Marek Christ
OLLOVE, z. s., předseda spolku Ondřej Moučka
The Gay Agenda, předseda Jackson Smith
Amnesty International, z. s.
Česká ženská lobby, z. s.
Spolek Charlie
Safe space feministický kolektiv UK, z. s.
Pilsen Pride
Most Pride
Gender Studies

**PODPIS PROTI
KASTRACÍM**